

Szabó Attila A FÜTTYÖS FIA

Olyan jó hülyének lenni! Komolyan. De ez is elmúlik. Nem kellene inni. De ha iszom is, úgy járok, mint egy kapitány. Vezetem a fregattot. Amíg víz van a tengerben, addig nem látni a szörnyű mélységet alul, csak az imbolygás van, ahogyan jön-megy a hülyeség az ember tökfében, az apály, az. Nekem már nincs sok hátra az életfogytiglaniból. Ezért most elmondom, ha már ideültél mellém, vagy én temelléd, mit számít. Mire lehetek a vendéged?

öntötték a szenteltvizet

Az apám is hülye volt, mint egy vadkörte. Füttyörészett, mikor megdöglöttek a tűzben a disznók, akkor is. Túlpörköltük a szőrüket, anyám ne sirasson! Én gyújtottam föl, gyerek voltam, cigizni akartam, csípett a füstje, hát eldobtam, mit tudtam, mi lesz, hogy egy pillanat, és lángot vet az egész szérú! Olyan forróság volt, mint a filmekben. Szállt a pernye, apám meg jött füttyögve, nézte az égő hátú disznókat, ahogy durrannak szét. Fröccsent az a jó zsír a lángoló diófa kérgére. Néztem az apám, ahogy áll, leveszi a sapkáját, úgy áll. És füttyög. Mert már a visítás elhalt, csak az apám füttye, ami volt, meg a belekből, azokból a lángolt kolbászokból bugyborgott ki a lélek, a szar, na. Odagyúlt a falu, öntötték a szenteltvizet, hiába. Apámnak volt igaza, látod, hogy csak állt, és füttyörészett. Aztán meg elvert szíjjal.

legyilkolom mind

Az van, ami volt, hozzá nem rakok semmit. A gyávák hiszik csak, hogy jobb lesz. Aztán mit tudnak? Füttyülni tudnak-e az egészre? Én megtanultam a kiképzést. Voltam vagy tizenkettő. Azt mondta, nincs pénz, nincs már disznó se, csak a fütty, az maradt meg, azt nekem adja, és fel is út, le is út. Azért még elvert előtte, hogy tudjam a miheztartást. Szomorúan vert, láttam az arcán, mint amikor a disznót verte, ha megette a csirkét, és tanítani kellett a veréssel, hogy ne tegye többet. Hát tette. Úgy vert. Gyufát adott, ha gyújtogatni szeretnék, hát csak bátran. Csak ne itt. Húztak a lépések, hogy forduljak vissza, de én csak gyakoroltam a füttyöt, hallod, próbálgattam előre húzott ajakkal, hallod, folyt ki a nyálam, és mentem. Aztán meg csak feküdtem a fűben, mi lesz most velem, betettem egy videót, lövöldözőst, meg szexeset, azt néztem a fejből. Akartam már igaziból is, hogy jönnek a huszárok, én meg magyar gyerek megyek a törökre, tatárra, legyilkolom mind, mert nekem van gépágyúm, aknagránátom, szétlövöm a fejüket, a francia királylányról meg lekapom az otthonkát. A hülyeség komoly segítség.

tettem, ami tetszett

Voltam aztán mindenhol. Amerikában meg a tengeren. Ahol akartam lenni. Bokszoltam vacsoráért, junior bajnok is voltam hetvenhatban, mindenkit kiütöttem, csak pontozással tudtak legyűzni, az meg matematika, nem bunyó. A kazánál raktam a tüzet, de kicsaptak, mint a lángok, mert túlraktam, ezernyolcszáz fokra, és elolvadtak a kapcsolók meg a tranzistor. Tettem, ami tetszett. Hülye vagyok, mondom! De legalább valamilyen.

az anyja szőrit

Eszel-e egy falást, koma? Jó szívvel adom. Ilyen az én vacsorám, lakomaleves. Belerepült egy madár! Anyám, levadászom, nézd csak! Még huhog ez a lüke vadgerle, hogy: *Megölted! Megölted!* Meg ám. De ez csak a szárnya, azzal huhog, ahogy csapdos a számban, elráglak, el én! Múltkor meg, mikor bicikliztem a dombról, amikor idejöttem, ebbe a szarfészek kisvárosba, tavaly nyáron vagy mikor, meg akart ölni. Azt huhogta: *Ne fékezz! Ne fékezz!* Az anyja szőrit, levadászom mind! Mondtam is a Szilárdnak, mert eddig a kocsmáig gurult el a biciklim, aztán kikötöttem, a kulcs is megvan valahol, csak az első kerék hiányzik, mondtam a Szilárdnak, én most itt maradok, hallod, és levadászom mindet, az összes vadgalambot! Nézett a Szilárd, hogy hülye vagyok, aztán befogadott, rendes ember ez, csak irigy. Itt alszom a sűfniben, őrzöm a kocsmát éjszaka, hogy a szellemek föl ne verjék a régi álmokat.

a jóság izéje

Elfogy ez is. De amíg rágom, addig legalább igazi állatnak érzem magam. Aki vadállat, annak az a sorsa, hogy vadállat. Ől. Ha nem öl, akkor magát öli, így van ez kitalálva régóta már. Holnap lesz más, ne félj, majd fénymásolok palacsintát meg rántott húst mekdonálddal, kivágom az újságból, úgy szoktam, megvan a vacsorám egy hétre! Nem kell cifrázni, így is kijön a hatvan-hetven, mit tudom, hány vagyok. Sose tudtam, mikor születtem, csak hogy éjszaka szült az anyám, apám mesélte. Istállóban szült, a hagyomány végett, elrágta a zsinórt, a lepényt meg odadobta az állatoknak, azt jóccakát. Nem volt nagy protokoll az ügyön, hallod, nem tették fel a fészbukba az eseményt. Aztán anyám még volt egy csöppet, de nem bírta apám mellett a semmit, a pénz meg kellett, addig-addig dolgozgatott, hogy elment a szomszéd faluba a Károllyal, voltam vagy öt éves. Itt hagyott minket, a két lüke férfit, apát s fiát. Szerettem anyámat. Érezte velem a jóság izéjét, hogy szépen mondjam, érted, az anyám az anyám volt, hogy az isten bassza meg! Tisztességes asszony, szeretett, ha ott is hagyott, akkor is szeretett! A kert alatt tíz percre volt, sokat meglátogattam az anyámat, láttam azt a pereputtyot, amit tartott maga körül az a napkeleti kiskirály, az a tulok, az a Károly. Anyám mosta fel a hányását, nyelte le a

kolbászát meg a szitkait. Cifrákat tudott a vadbarma, hogy nem csípte ki a száját a penész! Hülye volt ő is, de az a dühöngős hülye, sose szerettem azokat. Mert ezek nem tudják a lényegét a hülyeségnek, hogy az milyen. Sósav van a szemükben!

ment a pocsolyaparti

Ez is elmúlik, csak az emlékek nem. Azok jönnek, mint disznók a moslékra. Hiányoznak, a cafrangos micsurint, jobban, mint az apám-anyám. Mert inkább rájuk hasonlítok, a disznókra, hisz azok neveltek fel, hallja. Ott lógtam közöttük, még a füstölőn is, értettem a nyelvüket, a kan disznó szájába tehettem a karom, meg nem harapott az, annyira szeretett. Pedig vad volt, mint egy házörzövédő, széttépte volna, ha jön a rabló kivágni az oldalából egy ujjnyi rengő hájat, ha jön az a szemét cigány lopni, de nem jött hozzánk sose. Tudták, hogy szegények vagyunk, csak a disznók vannak, meg az a feneketlen hülyeség, ami apámat illeti... Ült az ólban, füttyült a disznóknak egész nap, vakarta a hátukat. Olyanok voltak azok, mint a fitnesszesek, csupa diétás! Csak füttyöt ettek, meg éhkoppot, de a bőrük szoláriumozott! Ült az apám az ólban, beszélgetett velük, ment a pocsolyaparti! Szép család voltak így, szerette őket, nem vitás. Amikor a kan disznót, a Vidorkasanyit levágták, mert kiszívta az idő már a makkját, hallod-e, ott bögött a konyhában, füttyögte a kesergőt, ki nem jött volna, nem is evett belőle, a füléből se, pörzsölés után, pedig azt mindig megcsócsálta! Úgy szerette a disznókat, mint más a kocsmába járást. Most már nekem is csak az maradt, a kocsmá, ide befogadtak, elvagyok. Kedden kiviszem a kukát, felsöprök, megtúrnek, hogy a Bolondzoli, az jó gyerek, ki tudja, honnan jött, de el aztán nem megy! Én nagyon szerettem ezt a szaros életemet. Megvan benne minden, csak semmi nincs a helyén...

mint a Prométheusz

Anyámról akartam. Szentes asszony volt, jámbor. Láta a Szűz Máriát, mikor kapált. A szamár volt az, azt láttad, mondta apám, annak glóriázott a feje körül a bögöly. De láttam, mondta. És megáldott-e? Meg. Gyerek? Az. Így lettem én, amikor anyám napszámozott apámmal ötvennyolcban. És apám akkor azt mondta, hát jó, ha megáldott, akkor maradj. Anyám meg olyan áhítással tette szét a lábát, hogy onnan kicsúsznom igazán nem volt nehéz. Szentes asszony volt, mondom. Később is, amikor már a Károllyal volt, akkor is imádkozott, meg titkos jó cselekedeteket művelt, kiflit akasztott a kilincsünkre, hallod, átszökdösött hozzánk. A Károly persze nem tudta,

húzta magára a pálinkacefrét délig is, nem vett az észre semmit. Lehetett is látni, ha megnézted azt az öt gyereket, talán ha másfél, ha hasonlított rá. Anyám segített mindenkin. Mint a Prométheusz. Ugye? Aki ellopta, hogy gyűjtsuk fel a szívügyünket. Pöndörödjön, mint a pernye. Hogy legyen melegedő. Sült kacska. Fürdővíz. Legyen szenvedély. Mert a tűzgyújtás, az olyan. Lobban, aztán addig terjed, amíg van szenvedély. Csapkodja a nyelvével a világot. Ott zizeg az ember szemében. Mert én mindig néztem. Kiabáltak, hogy ott a gyújtogató, kergettek, de belevettem magam a lángokba, végigszaladtam, a másik oldalon meg uzsnyi ki, szétégett a talpam, a fejbőröm, látszik, itt a nyoma, meg az összes szórt lefonnyasztotta rólam. A tűz a barátom. De már régóta nem égettem, rágyújtani sem volt kedvem sokáig. De most lenne. Ilyen gyengét szív?

az én disznószagom

Huszonegy voltam. Felgyújtottam addigra mindent, ami éghetett. Volt egy cimborám, nagyobb volt, már bőven katonán túli, jól kiképzett tűzszerészetileg, a nyelvével is szikrát gyújtott a homokban, mondom, olyan volt. Az izélt fel mindig, mert tudta, hogy én képes vagyok, hogy megteszem! Neki meg sok volt a haragosa, csak mutogatott, hogy mit gyűjtsak fel. Aztán csak néztem azt a szőnyeget, hogy milyen ismerős. Ez később volt... A tűzről akartam. Elment. Néha így kiszalad a fejből. Nem akarja, hogy emlékezzek, a szégyenlősét neki! Láttál már égő házat? Néztem azt a rohadt szőnyeget lehajtott fejjel, hogy milyen ismerős, kétszer, az elsőfokún meg a másodfokún, mert azt mondták, hogy beszámíthatatlan, azért volt a másodfokú, akkor is néztem, ugyanolyan rohadt, büdös szőnyeg volt, mint a falunkban, a templomban. Ezerkilencszáznyolcvan május negyedike. Nem változik a világ, azt mondták nyolc év, aztán meg, hogy jó magaviselet esetén..., nekem meg csak bólintanom kellett. Ez ám a hatalom, barátom, hogy csak bólintani! Aztán mennek az évek, és nem jön a megváltás. Csak a smasszer, hogy letelt. Odaadta a ruhám, dohos volt, büdös, de legalább az én disznószagom volt rajta. Apám szaga, anyám szaga, a tejszopó kocáké, meg a Vidorkasanyi kukorica-bőffentése volt rajta.

birkaszart tettek a zsebébe

Aztán visszamentem a falumba. Jó húsz évvel rá, hogy apám kicsapott, egyszer csak ott voltam! Ismerős volt a dűlő, Vér Géza szélső háza, amibe belebotlottam útközben. Na nézd, az úristenit, én meg hogy keveredtem haza? Iránytűzött szívemben az emlék. A fene gondolta volna, hogy Brazília-felső után az én kedves kis falum a következő zúgó, hogy hazacsorgok én még valaha is egyszer. Hátról mentem, a kertek alatt, mint a cigány, ha lopni megy. Találkoztam a Sós Józival, címerezte a kukoricát, meglátott. Hát te, kérdezte, én meg, hogy a pokolból jövök. El is hitte, hányta a kapát el, a keresztet magára, belebolondult a látomásba szegény cefre, mert az aztán elhitt mindent régen is, akkor is. Egyszer az lhász gyerekek birkaszart tettek a zsebébe, hogy ajándék, de ne bontsa ki, adja oda a hűgának, a deszkamellű Sós Elvirának, hogy ők küldik, az lhászék! Oda is adta örömmel a barma, az Elvira meg szagolgatta, markolászta a birkaszart, hogy az lhászék küldték. Ilyen volt, nem változott. Nevettem az ijedést, hogy mit okoztam, na mindjárt tudja az egész falu, hogy feltámadtam, ha már jászolba születtem, illik feltámadni is, nem igaz? Aztán mentem haza. Hát az apám ott ült a kert végén, feje a mellén, azt hittem, halott, meglöktem, felmordult. Na, most visszaadhatnám! Itt az ideje! Odatérdeltem mellé. Szürke volt már a portól, a szája meg cserepes. Füttyülni kezdtem, mint a Haki Tamás, cifráztam magyarul, *aranyeső hulljon rája*, mint a konzervatóriumban, úgy szólt a dal, a második is, meg a száznyolcadik, apám már mosolyodott, hullott szája széléről a moha, csücsörítette, rákezde ő is, füttyögtünk ketten, a földdé vált apámmal ketten. Tartott a fütty jó két napig, már véresre füttyültük a hülye degenerációnkat, de a szemét nem nyitotta ki. Csak álmában füttyült, megfogta a kezem, szorította, most is érzem, ide nézz. Aztán harmadik nap felkeltem mellőle, kifüttyültem magamból a Hungarotont, fogtam a gyufát. Két szál volt nálam, elsőre sikerült. Száraz volt, mint a ballangkóró.

sikkantott, mint a szűzlányok

Átmentem a szomszéd faluba, még aznap este. Károly bácsi kint hugyozott az utcán. Annyi bortól egy egész hegynyi Tokajt újra be lehetne tőkézni, annyit ivott az öreg. Ráköszöntem. Nézett körbe, elrakta ijedtében a szerszámát. Ki az, kérdezte, ki az, most már hangosabban, kiabált, féltem, felveszi az utcát, de a kutyák kussoltak, ismerték az öreg gajdolását, hogy mindig kiabál. Aztán bement. Eltoltam a havat, akkora volt, a tetőn másztam be, pedig tavasz volt vagy nyár volt. Nem jön az eszembe. Hó volt. Mint a filmekben. Anyám hangja, akár a méz, kifolyt az udvarra, hogy az a kétfaszú úristen varná be csalánszárral a segged likát! Így mondta a drága, az én

egyetlen anyám. Fűtülni kezdtem, *édesanyám rózsafája, én vagyok a legszebb ága*, szöveg nélkül persze, csak belül mondtam, hogy legyen sorvezető. Aztán vártam a reggelt ott a tetőn, kezemben egy szál tulipánnal. Tudtam, hogy ő kel elsőként. Hajnalban kijött, görbe volt a háta, akár a túrdefranszon, hajolt az orra a földre. Na ennek is koporsót csinálni, gondoltam! Nincs is ilyen görbe fa, csak az úristen fája, azt vágnám ki neki! Ment a kert alá, ott tetvéskedett. Én meg hátulról átfogtam azt a fáradt testét. Egy egészen halkat sikkantott, mint a szűzlányok, majd bújt a mellkasomba, mondta, fiam, mondta többször is, hogy fiam, egyetlen fiam, ami nem volt igaz, de jólesett. Felkaptam, és vittem, vittem, aztán leraktam a régi kertünkbe, addig vittem. Nézte a hamut, meg a lábszárcsontot, az nem égett el, meg a sapkából egy darab, az megmaradt. Nem kérdezett, tudta ő. Szerettem. Ennyit mondott. Kár, hogy ennyire hülye volt, hogy csak élt. Hát, ha csak élt, hát jól tette. Mi más dolgunk van, kérdeztem. Nem válaszolt. Az Isten, mondta aztán. És van-e Isten, kérdeztem. Van. Sokan gondolják, az ostobák. De én tudom is. Láttam a bajuszszőrit a kukoricacímeren fennakadva, mondta az anyám. Hát én, kérdeztem, hát én nem voltam fontos meg az apám nem-e volt fontos? Nem tőle vagy, mondta az anyám. Ez a fűtős csak a testet adta. Értem, mondtam, hülyeség, gondoltam. És az anyám boldog-e? Mi mást tehetnék, mondta. Nem találtak ki még jobbat a boldogságnál.

meggyötörve a sok boldogságtól

Aztán csak stíróltuk egymást, hogy mennyire hasonlítunk. Hogy milyen egyen vonásokat szánt az ember pofájára a hülyeség! Meg a kannás bor. Néztük, hogy tényleg boldogok vagyunk, az úristenit neki! Meggyötörve a sok boldogságtól, hogy ilyen boldog sors jutott nekünk. És most betelik az idő. Anyám rám nézett, egészen felemelte a hátát egyenesre. Teljesítsd be a dolgodat, fiam. Mondtam, hogy csak egy szál gyufám van, az utolsó, és erősen remeg a kezem, mert nem tudom, mit cselekszem. Nyugodj meg, fiam, nyugodj meg. Simogatta az arcom.

Aztán összeszedtem, elfért a két zsebemben, ami maradt apámból s belőle, összekevertem őket, mint a bármixer, mentem a folyóhoz, *ragyogón süt a nap, és szikrázik a fény*, fűtültem, mentem a Dunához, napokig meg sem álltam, aztán ott megálltam. Vitte a víz őket, vitte a Fekete-tengerig.

*

leég ez a kupleráj ország

Én maradtam csak, visszamenőleg rendet raktam, a hülyeség meg magtalan kódorog az ereimben, mint a koleszterin. Hát így. Templomot nem gyűjtöttem egyet se, nem tudom, miért. Bíróságot se, börtönt se, parlamentet se, pedig attól tisztulna meg a világ, meg az összes kocsmát felgyújtani, a Szilárdét is, mondom neki többször, csak legyint, tudja, nem teszem. De még meggondolom egyszer. *Gyűjtsd fel! Gyűjtsd fel!*, huhogja a vadgalamb, ő is azt akarja, hallod-e? Leég ez a kupleráj ország! Porrá lesz, aztán lehet tiszta lappal origamizni. Trombitálnak az angyalok, hogy: *De jó lesz! De jó lesz!* Anyám büszke lenne, hogy betöltöttem a sorsom, amit egyenest a Bibliából lízingelt! Akkor aztán kifogyna a hülyeség a világból. Mert a hülyeség. Azzal dolgunk van.

Már csak magamat kell. Maga dohányos ember. Biztos van kölcsön egy gyufája.

kép | fotoblur.com, lensculture.com